

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı : E-16934678-00125115462

Konu : Revize PEM - Geçirgenlik Hükümü / Pan
Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon
Sistemi - İGV Uygulaması (Tunus)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 15.04.2026 tarihli ve E-16934678-163.01.02-00121178227 sayılı yazımız.

Son dönemde çeşitli gümrük idarelerimize yapılan müracaatlardan; İlgi’de kayıtlı yazımızda açıklanan “geçirgenlik” hükmüne dayanılarak 1/4/2026 tarihi ve sonrasında Avrupa Birliği’nden (AB) A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Tunus menşeli eşya için 2012 kurallarına göre hazırlanan tedarikçi beyanı ibraz edilmek suretiyle ilave gümrük vergisi (İGV) tahsil edilmemesinin talep edildiği anlaşılmaktadır.

İlgi’de kayıtlı yazımızda, 3351 sayılı Karar’ın 2 nci maddesinin ikinci fıkrası gereği, 10791 sayılı Karar’la ihdas edilen “Geçici Madde 2”nin geçerlilik tarihinin sona erdiği 1 Nisan 2026 tarihi itibarıyla AB’den A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Tunus menşeli eşyadan **menşe tevsikine dair ayrıca bir değerlendirme yapılmasına lüzum olmaksızın (geçerli bir tedarikçi beyanı olsun veya olmasın) İGV tahsil edilmesi gerektiği**; zira 1 Ocak 2026 itibarıyla Türkiye-AB-Tunus arasında çapraz menşe kümülasyonunun sona erdiği ortaya konulmuştur.

Genel Müdürlüğümüze iletilen başvuruların incelenmesinden, İlgi’de kayıtlı yazımızın **Türkiye’den AB ve ilgili PEM ülkesi ile çapraz kümülasyonunun uygulanabilir olduğu bir ülkeye yapılacak ihracatlara ilişkin olan** kısımlarının hatalı yorumlandığı görülmektedir. Bu hususun açıklığa kavuşturulması maksadıyla geçirgenlik kavramının oluşturulma sebebi ile somut durumun izah edilmesinde yarar görülmektedir.

Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon’un (Konvansiyon) revizyonuyla beraber; çapraz kümülasyonun üç temel şartı olan; ilgili ülkeler arasında GATT Madde XXIV’e uygun bir STA olması, **bu STA’ların aynı menşe kurallarına dayanması** ve bu ülkelerin gümrük idareleri arasında idari işbirliği mekanizmalarının tesis edilmiş olması şartlarından “aynı menşe kuralları” şartı sekteye uğramıştır. Zira, STA’lar ve idari işbirliği mekanizmaları aynı kalsa da hemen hemen tüm ürünlerde menşe kuralları değişmiştir.

Geçirgenlik hükmünün getirilmemiş olması halinde; revize kurallara alınan STA’lar kapsamı ticarete eski kurallara göre ithal edilmiş tüm ürünler menşeli olmayan girdi muamelesi görecektir ve ihracat ürününün tercihli tarifieden yararlanabilmesi için yeterli işçilik veya işlem koşulunu karşılamış olması icap edecekti. Diğer bir deyişle, önceden var olan tüm çapraz kümülasyon imkanlarının sona ermesi ve tedarik zincirlerinde ciddi bir kırılma yaşanması riski bulunmaktaydı.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

79973A84-CBBE-40ED-A6CB-61AAD1BCF90C

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya - Ankara

Telefon No: (0312) 2049727 Faks No: 0 312 449 18 18

e-Posta: caliskan.c@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

Çağatay ÇALIŞKAN

Ticaret Uzmanı

Telefon No: (0312) 2049727

PEM Çalışma Grubu'nda geçirgenlik hükmü kurgulanırken eski kurallar (2012 kuralları) ile yeni kurallar (2023 kuralları) karşılaştırılmış ve eski kurallara göre daha esnek olduğu kabul edilen ürün gruplarında -*Armonize Sistemin 1 inci, 3 üncü, 16 ncı (işlenmiş balıkçılık ürünleri bakımından) ve 25 ilâ 97 nci Fasıllarında yer alan eşya*-; eşyanın 2012 kurallarına göre geçerli bir menşe ispat belgesi ile ithal edilmiş olması halinde ilgili menşe ispat belgesinin belge saklama süresi boyunca 2023 kurallarına göre de kendiliğinden menşeli sayılması gerektiğine karar verilerek bu türden eşyanın çapraz kümülasyondan yararlanabileceğine hükmedilmiştir.

Nitekim bu imkan, Türk gümrük mevzuatına 20/12/2025 tarihli ve 33113 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan *Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı Kapsamı Tercihli Menşe Kuralları Hakkında Yönetmeliğin* (Yönetmelik) 58 inci maddesiyle aktarılmıştır.

Geçirgenlik hükmü, çapraz kümülasyon imkanının sona erdiği (Türkiye-AB-Tunus gibi) ülkeler arasında bir çapraz kümülasyon alanı tesis etmemektedir. Yalnızca; çapraz kümülasyonun zaten mümkün olduğu ülkeler arasındaki tercihli ticarete, geçmişte eski kurallara göre ithal edilmiş olan menşeli girdilerin belirli bir süre boyunca menşe statülerinin korunmasını sağlamaktadır.

Dolayısıyla, İGV mevzuatı ile Yönetmeliğin geçirgenlik hükmü arasında herhangi bir bağlantı bulunmamaktadır.

İlgi'de kayıtlı yazımızda, her ne kadar Türkiye-AB-Tunus arasında 1/1/2026'dan beri çapraz kümülasyon mümkün olmasa da AB'de Tunus menşeli eşya için tedarikçi beyanı düzenlenmesinin mevzuata aykırı olmayacağının belirtilmesinin sebebi ise; önümüzdeki süreçte Türkiye – Tunus STA'nın Konvansiyon'un en güncel versiyonuna sürekli atıfla (dynamic link) tadil edilmesi halinde, AB'den ithal edilen söz konusu Tunus menşeli eşyanın ülkemiz ve Tunus'la çapraz kümülasyonun uygulanabilir hale geleceği (örneğin EFTA ülkeleri) bir ortak STA ülkesine **Türkiye'den ihraç edilmesi istendiğinde Türkiye'de yerleşik ihracatçı** tarafından geçirgenlik hükmü sayesinde yapılabilecek EUR.1 dolaşım belgesi başvurularında tevsik edici belge olarak kullanılabilecek olmasından ibarettir.

Bilgileri ile gereğini arz/rica ederim.

Talip Engin KAYA
Bakan a.
Daire Başkanı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

79973A84-CBBE-40ED-A6CB-61AAD1BCF90C

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya - Ankara

Telefon No: (0312) 2049727 Faks No: 0 312 449 18 18

e-Posta: caliskan.c@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

Çağatay ÇALIŞKAN

Ticaret Uzmanı

Telefon No: (0312) 2049727

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine
Ankara Gümrük Müşavirleri Derneğine
Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğine
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğine
İzmir Gümrük Müşavirleri Derneğine
Mersin Gümrük Müşavirleri Derneğine
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (TOBB)
Türkiye İhracatçılar Meclisine (TİM)
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna (TESK)

Bilgi:

İthalat Genel Müdürlüğüne
Gümrükler Genel Müdürlüğüne

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

79973A84-CBBE-40ED-A6CB-61AAD1BCF90C

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya - Ankara

Telefon No: (0312) 2049727 Faks No: 0 312 449 18 18

e-Posta: caliskan.c@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

Çağatay ÇALIŞKAN

Ticaret Uzmanı

Telefon No: (0312) 2049727

